

De danske Baptistmenigheders

Forenings-Konferents,

holdt i den Jetsmarske Menighed

den 4de og 5te Juni 1880.

Et Udtog af Protokollerne i Konferentsens Møder.

Raskov.

Trykt i Kjeldskovs Enkes Bogtrykkeri.

1880.

*Hirstine Knudsen
i Solbjerg*

De døbte Christnes Menigheder i Danmark afholdt deres aarlige Missions- og Forhandlingsmøde i den jetsmarfke Menighed den 4de og 5te Juni dette Aar. Mødet aabnedes den første Dags Morgen Kl. 9 med Afhyngelsen af Ps. 420. Br. Eskild Jensen bød derpaa i Menighedens Navn de forsamlede Brødre velkommen og tilønskede dem Guds Fred. Herpaa læste han den 133. Davids Psalme og gjorde et Par Bemærkninger over den, navnlig, at det var ønskeligt, at vi kunde bo endrægtigen tilfammen med hverandre, hvilket kun kunde ske, naar vi vare besjælede af den rette Kjærlighed og den sande uforstilte Ydmyghed. Efter at have udtalt disse og lignende Ord erklærede han **Konferentsen for aabnet.**

Bed Stemmefædler valgtes derpaa M. Larfen til Ordstyrer, hvorpaa han indtog Forsædet og udtalte det Ønske, at Konferentsen maatte blive besjælet af Fredens og Kjærlighedens Aand, saa at Forhandlingerne kunde finde Sted i Ro og god Orden, at Brødrene, som havde været saa venlige at indbyde os i deres Midte, kunde føle sig tilfredse med og være glade over Konferentsen, saa at de kunde ønske at saa Konferentsen igjen, naar Turen tilfaldt dem om nogle Aar, og de besøgende Brødre kunde drage til deres Hjem med Glæde over de Betsignelser, som Herren havde tildelt os i disse Dage. Br. Schmidt holdt derpaa Bøn, i hvilken han nedbad Herrens Betsignelse over de forsamlede Brødre og over Konferentsen i Almindelighed.

Brd. Jørg. P. Hansen, W. Jensen, And. Jensen og M. Larfen valgtes derpaa til at nedskrive Forhandlingerne.

Der optoges nu en **Fortegnelse over de Aforduede.** Følgende Brødre havde givet Møde: „Fra Aalborg:

Jørg. P. Hansen, J. Kr. Thygesen; fra Eskildstrup: L. Andersen; fra Falster: B. Jensen; fra Nørre Sneede: A. Dahlgren; fra Hals: Chr. Larsen, Axel Petersen og Niels Svendsen; fra Jetsmark: E. Jensen, P. Jakobsen, L. Albrecht Sørensen, A. Jensen og A. Andersen; fra Kjøbenhavn: M. Larsen, P. Hansen og E. Christoffersen; fra Dolland: M. Larsen; fra Løgstør: P. Sønder, Jørgen Kristian Kristensen og Chr. Maurisen; fra Nørre Mølle: J. Larsen; fra Slagelse: H. Larsen; fra Frederikshavn: P. Andersen, N. Larsen Mortensen og Søren Knudsen; fra Sydaalborg: Christen Mørgaard, J. Baek og P. Beck; fra Vandløse: N. Jensen. Desuden havde ogsaa, foruden de blandt de Afordnede nævnte Missionærer, Brd. P. Schmidt og A. Næsby saa vel som en Del Gjæster fra forskjellige Menigheder indfundet sig.

Efterat Tiden for Møderne var fastsat og det tilige var blevet meddelt, at der skulde afholdes offentlig Forsamling Fredag og Lørdag Aften Kl. 7, afgave og fremlagte Menighedernes Repræsentanter saavel som Missionærerne, dels skrevne og dels mundtlige **Beretninger om Menighedernes Tilstand** og om deres Virksomhed i og udenfor samme. Da disse Beretninger agtes optagne i „Den danske Evangelist“ skal kun gjøres den Bemærkning her, at Tilvæksten ikke havde været meget stor, hvilket, som altid havde sin Grund i, at en Del Medlemmer vare udelukte, andre bortrejste og atter andre afgaaede ved Døden. Saa vidt man kan skjønne af Beretningerne var Tilvæksten ved Daab kun omtrent 130, saa at Menighederne for Tiden tælle ca. 2200 Medlemmer.

Førend Formiddagsmødet sluttedes, anmodede M. Larsen Brødrene om at indlevere de Spørgsmaal, over hvilke de ønskede, at Konferentsen skulde forhandle. Brd. E. Jensen, Chr. Larsen, Chr. Mørgaard, P. Schmidt og M. Larsen valgtes derpaa til at gennemse og ordne de nævnte Spørgsmaal. Formiddagsmødet sluttedes med Bøn af P. Jakobsen.

Kl. 3 tog Mødet atter sin Begyndelse med Afhyngelsen af Psalmen 425 og Bøn af H. Larsen.

Efterat endnu nogle Brødre havde afgivet Beretninger om Menighedernes Tilstand saavel som om deres Virksomhed, og de raadgivende Brødre havde meddelt, at deres Tjeneste ikke videre havde været brugt i det sidste Aar, hvorpaa de nedlagte deres Hverv, tog Konferentsen fat paa de egenlige Forhandlinger. Først valgtes to Brødre, S. Knudsen og Niels Chr. Kofholm til at gennemse Regnskabet angaaende Foreningskassen, Traktat-kassen og Hedningemissionen.

Herpaa læste Br. M. Larsen et Brev fra Vejle Menighed, i hvilket den bad Konferentsen om at komme den til Hjælp i de Banskeligheder, hvilke vare opstaaede blandt visse Brødre der.

Efterat Konferentsen havde talet noget om denne Sag, blev det vedtaget at sende Br. B. Jensen dertil, for i Løbet af en Maanedstid at virke der som Ordets Forkynder, samt i den Tid at overtage Ledelsen af Menighedens Forhandlinger og deslige. Naar den Maaned saa var gaaet, skulde Brd. M. Larsen, N. Larsen og E. Jensen, efter Vejle Menigheds Ønske og Konferentsens Bestemmelse tage dertil, for om muligt at ordne de mislige Forhold, som vare opstaaede.

Der blev nu fremsført et Spørgsmaal fra den jetsmariske Menighed, om der ikke kunde tænkes en bedre Maade at lønne Missionærerne paa end den nuværende.

M. Larsen sagde, at det først maatte være os klart, hvad vi skyldte Guds Ords Forkyndere. Han gjorde derfor opmærksom paa, at Gud under den gamle Pagt havde bestemt, at den levitiske Stamme, som tjente ved Helligdommen, skulde have mere end de andre Stammer, og til Bevis for, at det var Menighedernes Pligt at lønne eller understøtte deres Lærere, læste han følgende Skriftsteder i det nye Testamente: 1. Cor. 9, 4—14; 2 Cor. 12, 13; Gal. 6, 6; Phil. 4, 15; og 1. Tim. 5, 17. Af alle disse anførte Steder ses det klart, at det er Menighe-

deres Pligt at understøtte deres Lærere; men Maaden, hvorpaa dette skal udføres, kan være forskjellig. Dog maa vi holde fast paa to Ting, nemlig, at en Arbejder er sin Løn værd og at Menighederne bør dele alt Godt med dem, som underviser dem. Vilde de ikke understøtte de omrejsende Missionærer paa den Maade, som de hidtil have gjort, saa tør Menighederne heller ikke berøve dem den Rettighed, at tage Hustru og Børn med sig paa Missionsrejser.

B. Jensen vilde nødig, at der skulde opstaa Misforstaaelser blandt Brødrene. Han læste Josva 13, 14. og viste hen til, at Levi Stamme ikke fik Arv iblandt de andre Stammer, fordi Herrens Ildoffere vare dens Arv.

M. Larsen læste 4. M. Bog 35, 2—7 og Jos. 21. og bemærkede, at denne Sag med Israels Børns Arv var saare klar. Landet blev delt mellem de tolv Stammer; men Levi Stamme fik ikke Arv blandt dem. Derimod fik den visse faste Stæder med en Del Land omkring samme til deres Fø og deslige. De skulde nemlig bo overalt i det ganske Land mellem de andre Stammer, fordi de skulde være Folkets Lærere. Men foruden denne Arv af Stæder og Landejendomme, fik de Tiender, saavel som ogsaa hvad der tilfaldt dem ved de forskjellige Offere.

M. Larsen. Af alt, hvad der er anført, er det klart nok, at det er Menighedernes Pligt at lønne deres Lærere. og endskjøndt Maaden, paa hvilken dette kan ske, er forskjellig, saa have vi dog ingen Grund til at indføre en anden Lønningsmaade med Missionærene end den, vi hidtil have brugt. Først, naar den har vrist sig mislig eller upraktisk, kan man se sig om efter en anden. I Amerika have Brødrene brugt en anden Lønningsmaade, nemlig at give Missionærene, hvad der i ubestemte Summer er kommet ind; men denne Metode er uheldig; thi derved kunne Missionærene snart faa meget og snart lun saare lidt. Vilde man til Exempel indføre den Lønningsmaade, at hver Menighed skulde give de tilrejsende

Brødre deres Løn underhaanden, saa kunde det ske, at naar en Missionær kom til en Menighed, at den gav ham 50 Kr.; men nu er det et Spørgsmaal, om de andre Menigheder, naar han kom til dem, vilde spørge ham, hvor mange Penge han havde faaet der, og om de ikke stolede for meget paa andre Menigheders Gæmildhed og saa selv forsømte at give, hvad de burde. Det var vanskeligt for Missionærerne selv, at sige til, at de kun havde faaet saa mange Penge der og der, og at de derfor fattedes Rejsepenge. Han vilde foreslaa, at vi bleve ved den hidtil brugte Lønningsmetode.

B. Jakobsen. Angaaende Lønningsmaaden i Apostlernes Tid læse vi i 2. Cor. 11, 8, 9: „Jeg besværede andre Menigheder og tog Sold af dem for at tjene Eder, og der jeg var nærværende hos Eder og trængte, da besværede jeg Ingen. Thi Brødrene, som kom fra Macedonien, afhjalp min Trang, og i alle Maaeder haver jeg holdt, og skal jeg holde mig uden Besværing for Eder.“ Man kan se heraf, at der var intet fast Lønningsforhold i den Tid, men at Lærerne fik, hvad de behøvede. Vi bør have Tro til Gud, saa gaar det nok, fordi vi ikke have et fast Lønningsystem. Nogle Brødre, som besvære sig over den hidtil brugte Metode, holde deres Bidrag tilbage, og Nogle give rigtignok, men ere alligevel besværede derover. Jeg mener derfor, at det var godt, om vi kunde enes om en Metode, som kunde være til Alles Tilfredshed, og foreslaar, at vi ikke her paa Konferentsen bestemme, hvor meget enhver af dem skal have i Løn, men at vi overlade den Bestemmelse til nogle Brødre, som vi kunne vælge dertil, og som kunne bestemme at give dem, hvad de have behov. Jeg haaber ikke, at vi skulle blive beskæmmede. Jeg foreslaar, at vi vælge en Bestyrelse, til hvem det overlades at bestemme, hvor meget Missionærerne skulle have i Understøttelse.

B. Jensen. Man kan lettere forlange Noget til Andre, end til sig selv. Skulle vi tiltræde en Lønningsmetode, som ikke ligefrem er omtalt i Bibelen, saa vil jeg

foretrække den, vi hidtil have havt; men ville vi absolut indføre en Lønningsmaade, som er bibelsk, saa komme Missionærerne til at tage deres Hustruer og Børn med sig omkring i Menighederne.

M. Larsen: Det er en god Ting, naar de Christne kunne give i Skjul, og i denne Henseende er Foreningskassen heldig, thi der er ikke et eneste Menneſke, som faar at vide, hvad hver enkelt Person giver til den. Jeg nærer Frygt for, at det ikke vil gaa paa den anden Maade, og at vi derved tvinge Missionærerne at rejſe til Amerika, thi ved den foreslaaede Lønningsmetode ville de næppe faa saa Meget, at de kunne ernære deres Familie, ligesom de derved fristes til kun at besøge de Menigheder, der give dem mest, og til at betle for sig selv.

L. Andersen. Med al Agtelse for P. Jakobsens Forslag, frygter jeg dog for, at Indførelsen deraf vil gjøre Skade, og jeg kan ikke indse, at de, som føle sig besværede over den Lønningsmaade, vi have, ville blive mere-gavmilde til at give, om vi vilde indføre en ny.

P. Andersen mener, at Brødrene have misforstaaet Br. P. Jakobsen.

Chr. Larsen. Spørgsmaalet er, hvorledes skal Bestyrelsen være, hvorledes skal Kassereren udbetale Missionærerne og hvor mange Missionærer skulle vi understøtte af de indkomne Penge? Naar vi indføre den Regel, at det, der indkommer i Kassen, skulle gives til de Missionærer, vi have, saa kunne vi ikke ansætte nye Missionærer.

N. Larsen. Vi skulle ikke alene understøtte de Missionærer, vi have, men endog virke hen til, at enhver større Menighed med Tiden faar en ansat lønnet Missionær eller Lærer.

P. Andersen. Der blev mere Frihed til at fordele de indkomne Bidrag, naar den foreslaaede Lønningsmaade blev indført.

L. Albrecht Sørensen. Det forekommer mig, at der kan vindes Noget ved at gaa ind paa P. Jakobsens

Forslag, thi de Brødre, der føle sig besværede over den hidtil brugte Fremgangsmaade, ville derved føle sig lettede og give til Missionen med større Glæde end hidtil.

L. Andersen. Det Vigtigste er, at man tidlig vænner Børn til at bestille noget, og naar de først ere vænnede dertil, ville de vedblive dermed. Lader man dem derimod gaa ledige efter deres eget Sind, saa blive de let Lediggængere. Saaledes maa Guds Børn ogsaa strax, ved deres Optagelse i Menigheden, vænnes til at yde Bidrag til Guds Sag, og naar de komme i Vane dermed, falder det dem ikke svært. Ved Optagelsen i Menigheden gjøre vi ethvert Medlem det til Pligt at bidrage til Guds Riges Udbredelse, og ved Menighedsmøderne modtage vi saa Bidragene. Vi have derved aldrig Mangel paa Penge.

Flere Brødre raadede til at gjøre et Forsøg med det anførte Forslag.

N. Larsen bemærkede, at hvis vi indførte det nævnte Forslag, saa maatte den Bestyrelse, der skulde vælges, dog vide, hvor Grænsen for Missionærenes Understøttelse skulde være, paa det de kunde vide, naar de maatte ansætte nye Missionærer.

P. Schmidt. Hvad mon Aandernes Fader vilde sige, om han var her og hørte paa saa lange Forhandlinger om saadanne Ubetydeligheder? Vor Gud er ikke en Penge-Gud, og hvorfor skulle vi saa opholde os saalænge over disse Ting? Man kan i saadanne Sager handle i Overensstemmelse med sund Fornuft og lade det blive ved det hidtil bestaaende. Vi have i dette Tilfælde ikke noget bestemt Guds Ord for, paa hvad Maade vi skulle handle, og bør derfor rette os efter, hvad der er mest fornuftigt.

Man lod nu denne Sag ligge, da Tiden til at slutte Mødet snart var kommen.

M. Larsen fremsatte dog først det Spørgsmaal: **Kunde vi ikke afholde et Møde for Hedninge-Missionen?** Han sagde: Der er overalt i Verden vækket en meget stor Interesse for Hedninge-Missionen, og det synes at være et Bevis for, at den Herre Jesus snart vil komme.

Man besluttede derpaa at holde en Forjamling for Hedninge-Missionen Lørdag Aften Kl. 7. — Denne Dags-Møder sluttedes nu med Bøn af Søren Knudsen.

Lørdag Morgen tog Forhandlingerne atter deres Begyndelse Kl. 8 med et lille Bønsmøde, i hvilket flere Brødre holdt Bøn om Herrens Velsignelse til de foreliggende Forhandlinger. Spørgsmaalet, om Maaden for Missionærernes Lønning, kom atter paa Bane. Der blev foreslaaet at vælge Brødre til at ordne Lønningsforholdet.

M. Larsen. Skal det nye System indføres, saa maa der vælges en Missionskomitee, som kan varetage Kassens Løb, og om muligt ansætte flere Missionærer, hvis der indkomme Penge dertil.

M. Larsen troede ikke, det var fornødent at vælge en saadan Komitee, da alle Menigheder tilsammen ved deres Repræsentanter paa Konferentsen vare Missionskomitee og kunde tage Bestemmelse om denne Sag.

Efterat man nu havde valgt Brd. L. Albrecht Sørensen, Chr. Mørgaard, A. Dahlgren, Chr. Larsen, P. Hansen, P. Jakobsen og L. Andersen til at ordne Lønningsforholdet og forelægge Konferentsen Forslag desangaaende, gik man over til at tale om det Spørgsmaal: **Hvorledes skulle vi stille os over for Totalafholdenhedsselskaberne her i Landet?**

M. Larsen sagde: Der virkes nu overalt her i Landet for at oprette Afholdenhedsforeninger, og det Ønske er blevet udtalt, at Baptisterne skulle slutte sig til dem. Noget mene, at man burde gjøre det, Andre synes at have derimod. En Baptist bør dog være afholden og behøver derfor ikke at slutte sig til nogen Forening for at give Afholdenhedsløvet, som han allerede har givet sin Gud. Man bør støtte disse Foreninger, men om det skal ske ved at blive Medlemmer af dem er for mig tvivlsomt. Da nogle

af disse Foreninger end ikke tillade Nydelsen af Vin eller almindeligt *Ol*, saa kunne vi, ved at slutte os til dem, ikke en Gang nyde den hellige *Nadvere*.

B Hansen fortalte, at der tidligere havde været Afholdenhedsforeninger i Kjøbenhavn, men de vare ikke saa strænge, da man den Gang baade maatte drikke *Ol* og Vin.

Dahlgren mener, at man burde støtte dem, men ikke slutte sig til dem. Han havde læst en Fortælling i et Afholdenhedsblad om en Mand, som ved at nyde *Nadvere*, hvorved han kom til at smage Vin, atter henhaldt til Drukkenskab. En saadan Fortælling indeholdt Overdrivelse og svækkede kun Sagens Fremgang.

L. Albrecht Sørensen mener, at man ved at slutte sig til de nævnte Foreninger, vilde skade dem. Da Folk undertiden ere bange for at komme i Forbindelse med Baptister, kunde vor Tilslutning let give Anledning til, at saadanne Mennesker, for hvilke Afholdenhedsforeningerne nærmest ere oprettede, holde sig borte fra dem, for ikke at komme i Berøring med Baptister. Men blev en Person omvendt, som stod i Foreningen, saa kunde man vel ikke fordre, at han skulde træde ud af den, fordi han sluttede sig til vore Menigheder.

M. Larsen siger: Naar et Menneske i Menigheden er fristet til Drik, saa lad ham slutte sig til en saadan Forening. Vi kunne kun ikke som Menighed slutte os til den. Bliiver Noget omvendt, som staar i en Afholdenhedsforening, saa behøver han ikke at udtræde af den, fordi han slutter sig til vore Menigheder. At staa i saadanne Foreninger kan vistnok være gavnligt for Saadanne, der fristes til at drikke Spiritus. Det er sørgeligt, at der i det sidste Aar har fundet flere Udelukkelses Sted af Menighederne paa Grund af Drukkenskab. Kunde Tilslutningen til Foreningerne bidrage til at forhindre saadant, saa kan man kun tilraade den.

Dahlgren. Enhver af vore Menigheder er en Afholdenhedsforening, og man tør dog nære det Haab, at

Christelige Afholdenhedsforeninger have en større Indflydelse og Magt over dens Medlemmer, end en Forening af ellers verdsligssindede Menneſker. Vi maa holde fast ved, at Ingen maa drikke Spiritus. Ved Optagelſen maa Enhver gaa ind paa at være afholden. Vi have haft et Exempel med en gammel Mand, ſom juſt ikke var nogen Dranker, men ſom dog undertiden blev drukken. Han er nu glad ved, at han er ſluppet det. Da vi altſaa ere Afholdenhedsforeninger, behøve vi ikke at ſlutte os til nogen anden.

P. Schmidt. Man behøver vel ikke at ſlutte ſig til ſaadanne Foreninger for ſin egen Skyld, men dog kan det være gavnligt for at ſtøtte Andre i deres gode Henſigt.

M. Larſen ſiger, at Forbindelſen med en ſaadan Forening er et Middel, ſom hjælper Mange til at holde Afholdenhedsløvten, ſom de have givet; thi de læſe Foreningens Blade og blive paavirkede paa forſkjellige andre Maader, dels ved at høre Afholdenheds-Foredrag, og dels ved at ſlutte Bekendtkab med Mænd, ſom have ſejret over Drukkenſkabslaſten. Han fortalte derpaa en Begivenhed om en Mand i Kjøbenhavn, hvis ſtræffelige Forhold viſer, hvorvidt det kan gaa den, der har Hang til ſtarke Drikke.

Jørg. P. Hanſen ſiger: Vi ſkulle takke Gud for Afholdenhedsforeningerne, og bør vogte os for at lægge nogen ſom helſt Hindring i Vejen for deres Virkſomhed. Hvor Drukkenſkab hører op, vil det blive lettere for os at finde Indgang med Guds Ord. Det er ogſaa min Formaning til os, at vi ikke ſøge at hindre nogen Broder i at indtræde i Foreningen.

M. Jenſen bemærkede, at vi burde altid lægge vor Erkjendtlighed for Dagen, naar der ſkete Noget, ſom havde til Henſigt at fremme vore Medmenneskers Bedſte.

M. Larſen mener, at det ſtod ham, ſom Medlem af Chriſti Menighed, frit for at ſlutte ſig til en Afhol-

denhedsforening, kun burde man ikke opfordre Menigheden i sin Helhed til at gjøre det. Man burde udtale sin Glæde over saadanne Foreninger, men i øvrigt overlade det til ethvert Medlem at slutte sig til dem eller undlade det.

Man forlod nu denne Gjenstand og gik over til et nyt Emne: **Findes der i Menighederne den rette Sans for Bønforsamlinger? Hvis ikke, hvad kan der da gøres for at vække den?**

M. Larsen: Til dette Spørgsmaal maa vi vistnok svare Nej; det er et sorgeligt Nej, og maa derfor være os alvorligt om at gjøre at komme ind i det rette Spor. Bønmoder ere Menighedens Barometer. Store Forsamlinger ere intet Bevis for Menighedens gode Tilstand; men store Bønmoder ere et godt Tegns paa Menighedens aandelige Liv. Man kan løbe til Forsamlinger blot for at høre en Mands Prædiken, men at gaa til Bønmoder er noget andet. I Kjøbenhavn er det en Modefag at gaa til Kirke, især om Formiddagen, og saa gaar man i Theatret eller til anden Forlystelse om Eftermiddagen. At man gaar flittigt til Kirke, er intet Bevis paa Ens Christendom, men Bønmoder, som besøges flittigt af Medlemmerne, ere et Bevis for, at det staar godt til iblandt Guds Børn. Naar Menigheden først faar Trang til at bede, saa vil dens aandelige Barometer snart vise paa „megen Regn“ med Velsignelse. Store Bønmoder ere sædvanlig gaaet forud for store Vækkelser. Hvor der ikke er Bøn, der er ingen aandelig Trang. Man kan gjøre mange Ting uden Bøn, men hvor der ikke er Bøn, der er ingen Velsignelse. Hvor man virkelig beder Gud om Noget, der forventer man Svar, og hvor man ikke forventer Svar paa sin Bøn, der har man heller ikke bedet som man skulde.

B. Sønder gjør opmærksom paa, at Mogle mene, at bede, naar de blot fremsøre en Del Ord, som have Lighed med Bøn.

M. Larsen siger David vidste hvad Bøn var.

Han siger: „Til Dig raaber jeg!“ og vi se, at han forventede Svar paa sin Bøn. Ps. 28, 1.

Jørg. P. Hansen spørger: Hvad skal Lærerne gjøre for at fremme nogen mere Iver blandt Søsken- de til at holde Bønmoder og til at besøge dem?

E. Jensen siger: Naar nogle Medlemmer føle en virkelig Trang til at bede og til at samles til Bøn, saa kunne de bestemme et Bønmoder og indbyde dertil. Maa- ske der kun komme nogle Saa at begynde med; men ere Bønmoderne alvorlige, saa ville de nok blive bedre og bedre besøgte med Tiden.

Schmidt siger, at den offentlige Bøn hviler paa den Enkeltes Bøn i Bønhammeret. Lærerne burde se til at saa Medlemmerne til at bede i Bønhammeret, saa vilde Bønmoderne nok tiltage, og man vilde da føle sig tilskyndet til at besøge dem.

E. Jensen. Der har flere Gange været forsøgt at holde Bønmoder, og enkelte Steder bestaa de endnu, og der staar det godt til; men visse Brødre have været saa paatrængende med at opfordre Medlemmerne til at holde Bøn, at de derved have svækket Besøget af dem.

M. Larjen. Det er ofte Lederens Skyld, at Bøn- moderne blive trættende. Disse Møder maa fremfor Alt ikke blive ensformige eller maskinmæssige. Dernæst maa vi erindre, at Bøn for de egne Anliggender hører hjemme i Bønhammeret, medens det særlig er Andres Vel, der skal bedes for i Forjæmlingerne. Standser Bønnerne ved Mødet, lad saa Lederne tale et Opmuntringsord om Bønnen. Vi maa ikke holde lange Bønner, thi de ere trættende. Vor Herre taler imod lange Bønner og har lært os at bede en kort, men indholdsrig Bøn. Man synes jo heller ikke om lange Bønner, naar de bedes af Andre men hvorfor holde vi saa selv saa uroffelig fast ved dem? Det vil ogsaa være godt at saa bestemte Ting at bede om, enten om den Hellig Aands Udgydelse, en enkelt Persons Om- vendelse og meget Andet. At bede om saa mange Ting

paa en Gang, at man ikke selv veed, hvad man har bedet om, kan ikke bringe Betsignelse.

L. Andersen taler om, at man let kan komme ind i et fejl Spor, men saa maa man se at komme tilbage til det rette. Vil man fremsføre en Sag for Kongen, saa maa man vide, hvad man vil, da han ellers havde Grund til at sige: Gaa hjem og overtænk, hvad Du ønsker, at jeg skal gjøre Dig! Naar man træder frem for Gud, maa man ogsaa vide, hvad man ønsker. Lange Prædikener og lange Bønner gjøre ofte mere Skade end Gavn, da de trætte Forsamlingen. Der burde gjøres Noget for at komme i det rette Spor med alt, hvad vi gjøre, at det kunde blive til Guds Ære.

N. Larsen bemærkede, at mange Vedere tabte sig i Beskrivelsen af Guds Egenskaber og Storhed uden egenlig at komme til at bede ham om Noget. Han havde hørt om en Mand, som i sin Bøn saaledes havde fortsat med at beskrive Guds Egenskaber og deslige i Steedet for at bede, hvorfor en Mand i Forsamlingen tilsidst havde raabt: „Men saa bed ham da om Noget!“

M. Larsen minder om, at vi ikke blot skulle bede om bestemte Ting, men ogsaa takke for de Betsignelser, som vi have modtaget. Davids Psalmer give god Undervisning i saa Henseende. David begynder ofte sine Psalmer med at takke Gud for hans Velgjerninger mod Folket, saa takker han for de Velgjerninger, som Herren har beviist ham og hans Hus og endelig beder han Gud om Betsignelse for Folket, for den Enkelte og for sig selv.

B. Andersen siger, at vi bør jole os beskæmmede, men bør se til, at vi kunne lære at bede ret, saa at vi kunne komme frem for Gud med Bøn og Taksigelse for alle Ting i vor Herres Jesu Christi Navn.

Schmidt. Bønforamlinger maa være levende, men for at de kunde blive det, maa der bedes i Bønhammeret. Der bør man hente sin Styrke og Kraft til at bede offentlig. Vi have en herlig Forjættelse: Hvad Du bliver enige at bede om i mit Navn, det vil jeg give Eder. Vi maa

raabe til Gud, og vi maa forvente Svar. Ethvert Medlem bør tage fat paa denne Forretning, at bede om Bønnens Gave, Guds gode Hellig Aand. Føle vi kun den rette aandelige Trang og lægge Sagen frem for Guds Ansigt, saa kunne vi vente at hofte Bønghørelse og Betsignelse.

M. Larsen. Naar Guds Børn ikke bede, saa er det, fordi de ikke kjende denne hellige Pligt. De tro let, at det er Læreren Sag, og ikke deres, at bede offentlig. Men ethvert Medlem maa bede, kan det ikke bede lydeligt, saa kan det bede i Stilhed med Hjertet. Der er maaske holdt en herlig Prædiken, og Prædikanten og Tilhørerne tænke, at det er denne, der har bragt Betsignelse; men jeg tror, at Betsignelsen ofte er en Følge af, at et enkelt Medlem i Stilhed har opsendt Bøn til Gud, medens Prædikenen blev holdt. Bønmoderne, som vi i den senere Tid have afholdt i Kjøbenhavn, have været opbyggelige. Vi have bedet for Menighedens Børn, og Gud har hørt vore Bønner. Menighedens Lærere maa søge at vække Interessesen for Bønmoder, og naar der er bedet, maa vi tro paa Bønghørelse.

P. Sønder taler ogsaa om, at Bønmoderne ofte havde været trættende, fordi Bønnerne vare saa lange. Desuden havde nogle Brødre været saa paatrængende med at opfordre Medlemmerne til at bede, at de vare blevne hjemme fra Bønmoderne for at undgaa dette Tryk. Lederne burde derfor se til, at de ikke skulde bruge en saadan Presning, men se til at gjøre Bønmoderne til Glædestimer. Det Maffinagtige i Bønnen burde man se at undgaa. Et og andet Medlem havde sagt til ham, at det ikke turde gaa til Bønmoderne, fordi det frygtede for at blive opfordret til at bede. Man burde derfor ogsaa se til at fremhjelpe Frimodigheden hos Medlemmerne.

P. Beck taler om, at der ved Bønmoder ofte læses for lange Kapitler og bruges for lange Psalmer, hvilket ogsaa trætter Tilhørerne. Med Hensyn til de Bedende

da havde man fundet, at Saadanne, som ikke gjerne bede offentlig, dog bede i deres Bønhammer, ja vare undertiden der de rette Bedere.

Schmidt. Jeg har afholdt mange Bønforfamlinger, som have været opbyggelige. For at Bønmoderne kunne blive velsignede, maa Lærerne se til at løfte dem ved at lade dem være afvejlende med Sang, Bøn, Læsning og korte Taler. Der kan synges, saa holdes et Par korte Bønner, saa læses et lille Stykke i Guds Ord, saa atter synges, og derpaa tales lidt om en herlig Forjættelse og deslige, og saaledes kan man vedblive, hvorved Bønmodet ikke vil blive trættende. Man kan sige, at det beror en Del paa, at Bønmodet har en levende Leder. Lad os bede Herren om, at han giver os de rette Ledere.

M. Larsen. Naar de Frygtsomme ikke tør bede, saa ligger Skylden ofte hos de Frimodige. Disse prange med deres Beltalenhed i Bønnen, og da de Frygtsomme erkjende, at de ikke selv ere begavede med Beltalenhed, saa vove de ikke at oplade deres Mund. De mere Begavede blive derved Aarsag til, at saa Faa bede ved Bønmoderne.

M. Jensen taler om, at en Gartner kan overvande sine Blomster, hvilket skader dem lige saa meget, som naar de vandes for lidt. Saaledes kan man ogsaa i en vis Forstand høre for mange og for lange Prædikener og Bønner, saa at de ikke bringe Sjælen Velsignelse. Naar der bedes for længe, havde man vist Grund til at tage Forholdsregler derimod.

M. Larsen fortalte om en Prædikant, som afbrød dem, der bad for længe, ved at opfordre en Anden til at bede; derved blev den Første standset. Lange Bønner ere dræbende, især naar de ere uden Salvelse. Han vilde raade dem til, som havde den Vane at holde lange Bønner, at spørge sine mest Fortrolige, om han ikke bad for længe. Vore Bønmoder burde aldrig vare mere end en Time, med mindre vor Herre særligt velsignede os ved sin hellige Nærværelse. Man kunde sige: Jo mindre Aand, desto

længere Bønner, og jo mere Aand desto kortere Bønner. En levende Menighed bliver en velsignet Menighed. For Nogle er Prædikenen Alt, men efter Guds Ord staar Bøn, Sang, Nadvere og Guds Ords Læsning øverst. En Menighed kan bestaa uden Prædiken, men den kan ikke bestaa uden Bøn. Det havde mange Gange bedrøvet hans Hjerte, at man var mere opmærksom, naar han prædikede end naar han læste Guds Ord.

Pause.

Efter Pausen blev Ps. 417, 1. 2. affungen. Man bragte nu det Spørgsmaal paa Bane: **Er Menighedernes Tilstand tilfredsstillende, og gaar det frem eller tilbage med det aandelige Liv?**

M. Larsen: Der er altid Fare for, at man ikke kan bedømme sin egen Tilstand. Det er Satans Kunst at strø Sand i Øjnene paa os, paa det vi ikke skulle se Faren og da undfly den. Kirkehistorien viser, at der ofte ere opstaaede saadanne Menigheder som vore, men at de sædvanligt ere gaaede til Grunde igjen efter et hundrede Aars Forløb. Skal det gaa vore Menigheder saaledes? Hvad der mest fordærver Guds Børn er Formvæsen og Berslighed.

E. Jensen sagde, at det fremsørte Spørgsmaal var vanskeligt at besvare. Men et var temmelig vist, at man gif frem i Kundskab, men desværre tilbage i Henseende til Aand og Liv.

Schmidt. At der fattes meget paa Aand og Liv i Menighederne er klart. Man bliver let formmæssige og tager sig en utilladelig Frihed, saa at man stiller sig lige med denne Verden. Et godt Middel derimod er om-
talt i Dag, nemlig Bønnen. Bønnen er for Alting godt. Guds Ords Læsning i Enrum er ogsaa et godt Middel derimod; men hvor sjelden, hvor sjelden sidde Guds Børn med Bibelen for sig; Brødre, lad os grunde mere paa Herrens Ord. Det er sørgeligt, at der ofte læses ti Gange i Aviser og deslige, naar der læses en Gang i

Bibelen. Fremfor noget Andet bør man læse i sin Bibel, som er det Ord, der skal vække vore Sjæle til Liv.

M. Larsen minder om, at hos Profeten Hoseas kalder Herren Israel sin Brud! men han klager over Egteffabssbrud og siger, at det havde lejet sig Bolere. Jeg er ikke saa bange for de synlige som for de skjulte Farer. Jeg veed ikke, hvorledes jeg skal udtrykke mig; men jeg vil sige: Baptisterne have gjort sig gode Benner med Verden, og dette Benfkab maa de betale dyrt!

P. Beck. Jeg tror ikke, det vilde finde Sted, at man baade før og efter Forsamlingen talte saa meget om verdslige Ting, naar man ikke var bleven mere ligegyldig i sin Gudsfrugt. Det burde være ethvert Medlems Pligt at komme i Bøn til Gud i Stedet for at tale saa meget om verdslige Ting, især om Søndagen.

M. Larsen mindede atter om, at vi maatte betale Verdens Benfkab dyrt. Vil man være Ben med Verden, saa maa man ikke tale for meget om vor Herre, eller straffe dens Synder og Laster. Guds Ord lærer os, at vi skulle forvare vor Fod, naar vi ville gaa til Guds Hus, og det er derfor nødvendigt, at vi vandre forsigtig, og se os for, at vi ikke gjøre Guds Menighed til et Handelshus, at Herren skal drive os ud af samme, som han forðum drev Kjøbere og Sælgere ud af sit Tempel i Jerusalem.

Jørg. P. Hansen: Naar Hjertet er med Verden, saa er det forkert sat med os; men jeg mener dog, at vi i mange Tilfælde ikke kunne undgaa at tale med uomvendte Menneſter om verdslige Ting. Man kan ogsaa forse sig, naar man slet ikke vil tale med dem. I sine Samtaler med dem om verdslige Ting skulde man altid se til at føre Samtalen hen paa aandelige Ting. Verdens Børn skulde forstaae, at selv om vi tale med dem om det Jordiske, saa er det ikke det, som er det Bigtigste for os at tale om.

M. Larsen siger: Hvor Mange have ikke solgt deres Fred derved, at de have talt med Folk om verdslige

Ting og forsømt at tale med dem om deres Sjæles Frelse. Først gaar Freden derved til Grunde, saa dræbes Samvittigheden og senere forsvares endog saadan Optræden. Sandhedens Fortielse er Prisen for Verdens Venstak.

N. Larsen anmodede Brødrene om at sende ham til Optagelse i Evangelisten, saadanne Artikler, som indeholdt Belæring og Advarfler om saadanne Ting.

Man gik nu over til det Spørgsmaal: **Hvad kan der gøres for at vække Interessen hos Guds Børn til at gøre mere for deres Medmenneskers Frelse?**

M. Larsen siger, at vi vistnok Alle ere enige om, at der gøres alt for lidt for vore Medmenneskers Frelse. Skjøndt Gud elsker sine Børn mest, saa elsker han dog alle Mennesker og vil, at de skulle frelses. Paa en vis Maade har han lagt deres Frelse i sine Børns Haand, hvilke han har sat til at være sit Riges Medarbejdere. Men skulle Menneskene blive frelste, saa maa vi have Interesse derfor og gøre alt muligt for Guds Riges Udbredelse.

B. Andersen: Der er desværre ikke den rette Interesse for Guds Riges Udbredelse, og det fordi vi ere for meget verdslige. Vi maa se at komme vor Herre nærmere og ligne Jesus mere.

E. Jensen. Naar vi elskede vore Medmennesker noget mere, vilde der vistnok blive nogen mere Interesse for denne Sag. Dersom vi havde den rette Kjærlighed til dem, saa ville vi bede for dem i Bønnekammeret og søge at tale med dem om deres Sjæles Frelse. Hvorfor gjør man saa lidt for dem? Fordi man elsker dem saa lidt. Jesus siger, at han vilde kaste Ild paa Jorden, og det maa være vort Ønske, at denne Kjærligheds Ild maatte ret optændes i os, saa at vi kunde bede for og tale med vore Medmennesker, vore Børn og vore Venner om deres Sjæles Frelse.

M. Larsen. Naar E. Jensen siger, at vi elske vore Medmennesker for lidt, saa er det en Sandhed. Vi have

vel nok Kjærlighed til dem, men desværre Mangel paa Overbevisning om den Fare, i hvilken deres Sjæle svæve. Vi have ikke de rette Begreber om den guddommelige Retfærdighed og betænke ikke, hvor forfærdeligt Helvede er. Egenkjærlighed er en slem Ting, og den har ofte besnæret os paa en stræffelig Maade. Vi tænke: naar vi kun selv komme i Himlen, saa faar det gaa med Andre som det kan. Guds Sag burde være vor Sag. Vi burde føle os som den himmelske Konges Sønner og Døttre. Havde vi blot den halve Kjærlighed til vort himmelske Fædreland, som Grundtvigianerne have til det jordiske Fædreland, saa vilde vi virke langt mere for Sjæles Frelse, end vi gjøre. Guds Navns Ære og Forherligelse, hans Riges Udbredelse og hans Villies Udførelse skulde være det Vigtigste for os; thi Guds Forherligelse er vor Salighed. Vi gaa forunderlige Tider imøde, og vi maa sige, at vi have aldrig hørt saadanne Røster af Gudsfornegetere og Fritænkere, som de vi nu høre. For ikke lang Tid siden stod en Gudsfornegeter frem i England og holdt en Tale for en stor Forsamling. Da han var ved at slutte, tog han sit Uhr op af Lommen og opfordrede Gud til at aabenbare sin Tilværelse ved at slaa ham ihjel inden tre Minuter. Rolig stod han med Uhret i Haanden indtil de tre Minuter vare omme, sluttede saa Mødet med at gjøre Troen paa Gud latterlig. Saadanne Menneſter samle Mange omkring sig, og vi maa deri se et Tegn paa, at Christus kommer snart. Det er dog ikke blot Gudsfornegtelsen, men ogsaa Evangeliet, som baner sig Vej. Der er nu næsten ingen Steder paa Jorden uden at Guds Ord prædikes. Alle Lande ere aabne for Evangeliet, og Guds Ord skal forkyndes i den ganſte Verden; men til samme Tid skal Ugudeligheden tiltage paa en stræffelig Maade. Kunde vi sige, at vi have gjort, hvad vi kunne, for Guds Riges Udbredelse? Nej, desværre det kunne vi ikke.

Schmidt. Paulus havde stor Interesse for Guds Riges Udbredelse, og i denne sin Interesse saae han til

to Sider. Først til de Mange, der vandrede som Christi Korsets Fjender, hvis Ende var Fortabelse, hvis Gud var Bugen, og hvis Vre var i deres Skjændsel og som tragtede efter de jordiske Ting. Dette rørte ham til Taarer. Brødre! Vore Medmennesker ere Christi Korsets Fjender, de hade deres egen og vor Frelse, og vi have Grund til at ynkes over dem. Den anden Side talte Paulus og saa om, idet han siger: Vort Borgerskab er i Himlen, hvorfra vi forvente Frelseren, den Herre Jesus Kristus. Dette gjorde ham glad, og, Brødre, lad os se paa disse to Modsetninger: Vore stakkels Medmenneskers sorgelige Tilstand blandt de Fortabte og Guds Børns herlige Tilstand blandt de Frelste og Salige. Lad os se derpaa saalænge, indtil vi, som Paulus, røres til Taarer, saa ville vore Hjerter blive ømme for vore Medmenneskers Frelse

M. Larsen. Skulle vi have Interesse for Guds Riges Udbredelse, saa maa vi vide, hvad vi have været og hvad vi nu ved Guds Naade ere. Se vi det ret og vide vi, at Guds Rigdomme tilbydes vore Medmennesker, saa drives vi til Virksomhed for at kunne komme i Besiddelse af denne Rigdom, og vi længes da efter at se dem saa lykkelige som vi ere. Ved Virksomheden vise vi, at vi have Kjærlighed til dem. Gid vor hele Optræden maa vidne derom.

Man forlod nu denne Gjenstand og det Spørgsmaal blev nu fremført: **Hvad er der bleven af den Bestemmelse, der blev tagen i Baudløse, om at gjøre Noget for at faa bedre Madverin?**

M. Larsen fortalte, at Søskende i Kjøbenhavn havde forsøgt at tilberede Vin af Konfekt-Kosiner efter den Forskrift, som var givet i et svenst Blad, men den kom ikke til at smage god. Man kunde nok faa ren Vin fra England, men den blev for dyr. Den Vin, man i Almindelighed brugte ved Madveren var, som man vidste, ikke ægte Vin, men der var intet at gjøre. Man maatte

helst bruge Rødvin, da den var den bedste, selv om den ikke kunde siges at være ægte.

N. Jensen fortæller, at de paa en Station i Vandløse Menighed ogsaa havde forsøgt at tilberede Vin af Konfekt-Rosiner, men det vilde heller ikke gaa. Han siger, at en engelsk Præst havde anbefalet at bruge et Slags Vin af den Frugt, for Ex. Ribs, Kirsebær og deslige, som voxede i Ens eget Land.

Formiddagsmødet sluttedes nu med Bøn af A. Næsby.

Mødet begyndte atter Kl. 2 mod Afhyugelse af Ps. 157. Br. J. P. Hansen læste den 23. Dav. Psalm og flere Brødre holdt Bøn.

De Brødre, som vare valgte til at raadslaa om Missionærernes Lønningsforhold, afgave derpaa deres Betænkning, hvilken i kortfattet Form lød saaledes:

Skjøndt de Fleste af de af Konferentsen udnævnte Brødre, som vare forsamlede for at udarbejde Forslag angaaende Missionærernes Lønningsmetode for næste Aar, vare enige om, at den hidtil brugte Lønningsmetode var at foretrække fremfor den af P. Jakobsen foreslaaede, saa vare de dog, for deres eget Bedkommende, tilbøjelige til at gaa ind paa det af ham udarbejdede Forslag, hvis det var muligt derved at tilfredsstille de Dømtfolende. De mente, at man mindst kunde prøve det et Aar og efter hans Forslag udnævne en Lønningskomite, bestaaende af 7 Medlemmer, som skulde vælges af de forskjellige Menigheder. Disse Brødre havde saa at paase, at Missionærerne fik saadan Løn, at de kunde være tjent dermed, samt at de Brødre, der lønnedes af Foreningsskassen, skulde vedblive at nyde Understøttelse, med mindre de foretog sig Noget, som gjorde dem uskikede til deres Gjerning. Foruden at tildele disse hidtil ansatte Brødre den paatænkte Understøttelse, ønskedes, at en Broder i

Hals Menighed, som arbejder i Missionens Tjeneste, ogsaa skulde have lidt Understøttelse. Skulde det vise sig, at der kom flere Penge ind, end det var fornødent til disse Mænds Understøttelse, da skulde de blive i Kassen til næste Aar. Dette Forslag blev derpaa sat til Afstemning og tillige det Forslag at blive ved den gamle Lønningsmetode, som man hidtil havde brugt.

Ved Stemmeafstemning blev det derpaa vedtaget at blive ved den gamle Lønningsmetode, hvorpaa det blev besluttet for det kommende Konferentsaar at give B. Jensen 600 Kr., M. Larsen 500 Kr., P. Sønder 600 Kr. Chr. Petersen 100 Kr. og Lars Chr. Christoffersen 100 Kr.

Det af et Par Brødre reviderede Regnskab over Indtægt og Udgift i det forløbne Aar blev nu fremlagt.

Til Foreningskassen var indkommen 2424 Kr. 38 Øre og udgivet 2055 Kr. 55 Øre.

Til Traktatkassen var indkommen 411 Kr. 43 Øre og udgivet 380 Kr. 75 Øre.

Til Hedninge-Missionen var indkommen og jendt til Missionskomiteen i Boston 704 Kr. 57 Øre. Kvitteringer bleve fremlagte.

Man talte derpaa lidt om **Traktaterne**. Da mange af dem vare gaaede op, saa man sig nødsaget til at lade nye Oplag trykke.

M. Larsen spurgte, hvilke af Traktaterne man helst vilde have omtrykte, og der blev svaret, at man især ønskede at faa Følgende. Plads i Herrens Køl for gamle Søndere; *Hav mig undskyldt? Niagara; Vandrer Du paa Vejen til Himlen? Vinding og Tab; For evigt; Fortabt, fortabt!* Man ønskede tillige, at de maatte blive trykkede paa bedre Papir, hvorved de vilde blive lidt mere anbefalende.

Man talte derpaa om det Spørgsmaal: **Hvorledes skal vor Forbindelse med andre Troende være?**

M. Larsen siger: Jeg respekterer andre christelige Samfund, og tror, at der findes mange Guds Børn i dem; dog fordi de ere Guds Børn, tør vi ikke slutte en

Forbindelse med dem, som kan være til vor egen Skade.

N. Dahlgren fortæller, at et Blad, kaldet „Emisæren“ udgaar i Norge. Det har til Hensigt at samle og forbinde alle Troende med hverandre, og det kan erholdes gratis. Han siger, det er godt, at Guds Børn forbindes med hverandre, men de maa fremfor Alt have Guds Sandhed for Dje.

M. Larsen. Naar der skal være Forbindelse mellem Guds Børn, maa det særlig være en Hjerteforbindelse. Angaaende den ydre Forbindelse tror jeg, at de undertiden ogsaa kunne komme sammen til fælles Dpbyggelse og Bønmoder. Dette er at anbefale for nogle enkelte Gange, men det er vistnok farligt for Fastholdenheden af Sandheden i Guds Ord, naar det skal vedblive. Baptisterne i Sverrig have paa visse Steder gaaet for vidt i den Henseende og maa nu lide derunder. Følgen heraf er en ulykkelig Avisfejde. Vi maa være forsigtige, at vi ikke skulde føres ind i en Snare.

N. Larsen. I et svenskt Blad læses, at de kirkelige Partier forhen have forkættet og nedsat Baptisterne paa alle mulige Maader; men nu, da de ere blevne talrige, kalde de dem Brødre og søge Forbindelse med dem, dog saaledes, at de paavirkes med aaben Kommunion og deslige. Det sidste er vistnok farligere for vore Brødre i Sverrig, end det Første, og vi have at lære af deres Erfaringer i saa Henseende.

M. Larsen. Et er det, at man anerkjender andre Partier som Christne, men et Andet, at man forbinder sig med dem i Henseende til Menighedsfager, Nadvere, Mission og deslige. Man bør ikke se ned paa dem med Foragt, men agte og elske dem. Det er jo ikke Daaben, der gjør os til Christne, men det er Hjertets Obergivelse til den Herre Jesus. Der er desværre visse Guds Børn, som ikke kunne se Sagen fra den Side.

Efterat man endnu havde talet en Del mere om denne Gjenstand og læst nogle Affnit af visse Artikler

besangaaende i svenske Blade og derpaa talet noget om Forsoningslæren, som i længere Tid har været en Tvistens Gjenstand blandt alle Troende i Sverrig, gif man over til at tale om den Gjenstand: **Kan man af Guds Ord forstaa, at Apostlerne have udeluffet for Alt, hvad vi i vore Dage udeluffe for?**

B. Jensen: Naar jeg har rejst dette Spørgsmaal, saa er det ikke, fordi jeg ser noget forkert i selve Udeluffelser, da de paabydes og befales i Guds Ord; men fordi jeg synes, der undertiden bliver brugt en forkert Fremgangsmaade ved Udøvelsen af samme. Christi Menighed lignes ved et Legeme, og som man kun i fortvivlede Tilfælde lader et Lem sætte af, naar der ikke er Haab om dets Helbredelse, forekommer det mig, at et Medlem heller ikke burde udeluffes for enhver som helst Forseelse eller Fejl, som det kan gjøre sig skyldig i. Først, naar man har gjort alt muligt for at helbrede et sygt Lem og Intet vil hjælpe, affætter man det. Saaledes burde man ogsaa gjøre alt muligt for syge Medlemmer, at de kunde komme til Opreisning og ikke udeluffe for enhver Ubetydelighed, de kunne begaa. Der har været fuldbyrdet Udeluffelser i Tilfælde, hvor det vistnok kunde have været forhindret.

N. Larsen understøtter det af Br. B. Jensen Udtalte. Ved at se hen til, hvad der har fundet Sted visse Steder, finder han, at man har fuldbyrdet Udeluffelser i Tilfælde, hvor det vistnok kunde have været forhindret. Naar man har begaaet en offentlig Overtrædelse af Guds hellige Bud, saa har Gud sat Udeluffelse som Straf derfor; men i personlige Forseelser har Jesus befalet: „Naar Din Broder synder imod Dig, saa irettesæt ham imellem Dig og ham alene, hører han Dig ikke, saa tag To med, at Sagen kan blive fast efter to eller tre Vidners Mund; men hører han ikke, saa sig Menigheden det, og hører han ikke Menigheden, saa bør han være for Dig som en Hedning og Tolder.“ Naar en Broder har forset sig imod En, saa venter man maasse, at han skal

komme, falde En til Fode og bede om Forladelse; men nu hedder det ogsaa: „Naar Du kommer ihu, at Din Broder haver noget imod Dig, saa gaa til ham og forlig Dig med ham!“ Dette er en Ting, som vistnok alt for ofte forsømmes. Jeg har blandt Andet oplevet et Tilfælde, hvor der i 9 Timer blev forhandlet om en Misforstaaelse mellem to Brødre. Den Fejlende bragtes dertil, at han bad Menigheden om Forladelse; men han vilde blot ikke sige: Jeg beder Dig om Forladelse, kjære Broder! og blev saa udeluft. Om han kunde have forjænt det, lader jeg staa hen, men jeg synes, at det skulde være os mere om at gjøre at forvare Guds Ære, end vor egen. Jeg mener, at vi ikke skulde drive Sagen til det Yderste, naar det kun gjælder vor egen Person, og det selv om den Fejlende ikke ret kan indse sin Fejl. Man bør vogte sig for, uden gyldig Grund, at kaste Christi Lemmer ud af Menigheden.

E. Jensen. Hvad menes med Net til at udelukke? Jeg ønsker, at vi kunne komme nærmere ind paa Sagen. Udelukkelse maa kun finde Sted i Nødtilfælde, naar vi have gjort Alt, hvad vi ere i Stand til, for at forebygge det.

B. Jensen læste i 2. Thess. 3, 14. 15. følgende Ord: „Men dersom Nogen ikke lyder vor Formaning i Brevet, da mærk den, og haver Intet at skaffe med ham, at han maa skamme sig. Dog holder ham ikke som en Fjende, men paaminder ham som en Broder“, og siger, at det er et Spørgsmaal, om den her tilføjede Broder betragtedes for at være i eller udenfor Menigheden.

M. Larsen. Ikke at have at „skaffe med ham“ maa forstås saaledes, at man ikke bør nyde Naderen med den Udelukkelse. Man bør hverken være hastige til at optage ej heller til at udelukke. Udelukkelse er en alvorlig Straf og bør være den, man nødig vil gribe til. Det læres ogsaa i Guds Ord: „Dem, som synde, irettesæt dem for Alles Nafn, at de Andre ogsaa kunne have

Frygt. Offenlig Formaning bruges maaste sjældent i Menighederne; men den burde anvendes i saadanne Tilfælde, hvor man ikke ligefrem er berettiget til at udføre Udelukkelse.

Dahlgren. Naar et Medlem synder offentligt, saasom ved Hor, Drukkenskab og deslige, da bør det ogsaa udelukkes, men hemmelige og for Offenheden skjulte Synder kunde undertiden straffes eller revses ved en Formaning i Menigheden.

M. Larsen. Hvo, som begaar Synder, der vække offenlig Forargelse, maa udelukkes, men anderledes er det med personlige Forseelser, de kunne tilgives, naar den rette Erkjendelse og Fortrydelse er til Stede.

B. Jensen. Der er en Lighed mellem at stene i den gamle Pagt og at udelukke i den nye. Baade i det gamle og nye Testament hedder det: „Bortstaffer den Døde fra Eder selv!“ Hvad man altsaa skulde været stenet for i den gamle Pagtes Tid, det skal man udelukkes for i vor Tid; men der fandtes Synder, som ikke bleve straffede med Døden, men for hvilke der skulde offers eller gjøres Afsoning paa anden Maade, og det Slags kunne endnu tilgives, naar den Fejlende erkjender sin Fejl og beder om Forladelse.

B. Beck. Menigheden kommer lettere til at udelukke for sildig end for tidlig. Man har Tilfælde, hvor man har opsat det altfor længe med Udelukkelsen.

M. Larsen. Personlighed spiller en stor Rolle ved Udelukkelse. Har en Broder fornærmet Gud, traadt hans Navn og Ære under Fødder, da er det dog ikke saa svært at tilgive ham; men har han fornærmet os personligt, saa behandles han med al mulig Strengthed, og dette viser noget saa skrækkeligt hos dem, der have den Opgave at straffe den Fejlende. Det Personlige maa kastes bort. Jeg fraraader, at Noget fremdrager en Broder for Menigheden, naar der kun er personlige Ting dem imellem.

I Forbindelse med det omhandlede Spørgsmaal spurgte en Broder: **Hvad forstaas ved de Ord: at bekjende Overtrædelser for hinanden?**

M. Larsen. Hvad der ikke forstaas herved, er, at vi ikke skulle presse Andre til at bekjende deres Synder for os. Vi skulle ikke gjøre os til Skriftefædre. Kristus er vor rette Skriftefader; thi han kan have Medlidenhed med os. Der kan være Tilfælde, hvor det er godt at bekjende Synder for hverandre, især for en Fortrolig. Ved Bekjendelse af Synder for Andre vil jeg dog fraraade at vælge en Prædikant.

M. Larsen. Dette Skriftsted kan ligefrem forstaas saaledes, at naar En har fejlet og forset sig imod en Anden, saa bør han bekjende sin Overtrædelse for ham og bede om Forladelse, at han kan blive lægt, det vil sige: finde Fred i sin Samvittighed.

Flere Brødre understøttede dette og sagde, at det at bekjende sine Fejl for den Forurettede var en hellig Pligt, der paahvilede den Fejlende.

Thorius siger: Naar En bekjender sin Synd for en Anden, og denne bliver besværet derover og synes, at det er en Pligt at bringe Sagen for Menigheden, hvad saa?

M. Larsen anførte et Tilfælde, hvor en tidligere begaaet Fejl blev i Fortrolighed meddelt en Broder, som bevarede Hemmeligheden, indtil han fik Noget imod Vedkommende, men saa aabenbarede han hin Fejl for andre Medlemmer, hvorved Sagen snart kom til hele Menighedens Kundskab, og det uden nogen som helst Nødvendighed, da hin Forseelse var begaaet, førend den nævnte Persons Omvendelse.

M. Larsen. Naar Noget aabenbarer en hemmelig Synd for Prædikanten, saa er han derved bunden i sin Prædiken. Omtaler han den Synd, da vil Vedkommende let tro, at der tales til og om ham.

P. Sønder mente ikke, man behøvede at advare

mod at bekjende sine Synder for Nogen, da dette vel sjedent fandt Sted.

Flere Brødre mente dog, at det vel nok kunde ske, hvilket vistest derved, at Nogle let kunde faa Hømmeligheder at vide.

Man forlod nu denne Gjenstand og gik over til det Spørgsmaal: **Hvad kan der gøres for at bevare den apostoliske Enfoldighed i Menighederne?**

M. Larsen forstod ikke, hvad der mentes med dette Spørgsmaal. Han vilde kun gjøre opmærksom paa, at Enfoldighed er ikke Uvidenhed eller Dumhed.

N. L. Mortensen. Et Middel til at bevare den apostoliske Enfoldighed er, naar vi, som der blev omtalt i Formiddags, holde korte, enfoldige Bønner ved Bønmøderne, og i det Hele taget bede i Aand og Sandhed. Et andet Middel er, at man ikke stiller sig lige med denne Verden, men søger i alle Ting at ligne Kristus.

B. Jakobsen. Der kan siges, at Guds Børn afvige mere og mere fra Enfoldigheden i Kristus. Han anførte et Exempel paa, at En havde baaret Brudefrans, som dog kun bestod af falske Blomster, saasom Papirstrimler og deslige, og siger, at lige saa lidt som det i Virkeligheden kunde pryde, lige saa lidt var det til nogen Nytte eller til at vise sand christelig Enfoldighed, at man nu indførte saa mange nye Opfindelser for at lokke Menneskene til sig. Han talte derpaa om Orgler, som brugtes i visse Menigheder, samt om Juletræer, om hvilke man paa sine Steder havde ladet Børnene gaa rundt, medens de sang en Psalme og deslige. Det Sidste havde lidt Lighed med Israelliterne, som dansede omkring Guldkalven.

M. Larsen vilde ikke forsvare Orgelspil; men da Israelliterne havde Musik ved deres Gudsstjeneste, og da vi skulle spille paa Harper i Himlen, saa forstod han ikke, at det kan være Synd at bruge Musik til gudelig Sang i den nye Pagtes Tid. Vel vidste man, at Musik brugtes paa syndig Maade, men det kunde ikke berette os til at

ringeagte Musikken og forbyde den ved Gudstjenesten. Verden bruger jo ogsaa Sangens Toner paa stjaendig Maade; men det forhindrede os ikke i at synge Psalmer til Guds Ære.

N. Larsen. Musik er nødvendig. Man kan ikke lære Melodier uden ved Hjælp af Musik. Vel kan den ene lære at synge en Psalmemelodi efter den anden, og saaledes i flere Led efter hinanden, men Melodien maa først være lært efter et Instrument. Hvis alle Instrumenter skulde forkastes, saa maa vi høre op med at synge. Desuden se vi, at Herren havde stort Behag i Musik i den gamle Pagtes Tid, som ved Templets Indvielse i Jerusalem, hvor Herrens Herlighed fyldte Guds Hus, og i Himlen skulde alle Guds Børn have Harper. Havde Herren saa stort Behag i Musik i gamle Dage, hvorfor saa ikke nu, da det hedder, at han ikke forandrer sig, men er evig den samme?

N. Larsen Mortensen. Mogle have lige saa meget imod Musik som imod at drikke Brændevin.

Schmidt viser hen til, at der undertiden blev hentet en Harpeleger til at spille, naar en Profet skulde profetere; og hvis Gud ikke havde haft Behag deri, saa havde han ikke bekendt sig dertil ved at lade sin Aand komme over Profeten.

B. Jakobsen. Hvis Musik skulde bruges i Menighederne, hvorfor omtales den da ikke som brugt iblandt de første Christne? I den første christne Tid prædikedes med Aand og Liv, og man brugte ingen Musik. Siden i Fredstiden har man indført flere Ting, jaasom Orgler, Daabsbasiner og Juletræer. Vor Brydelse burde være af et bedre Slags. Jo mere man har Fred, desto mere er man udsat for Fare.

B. Jensen. Sang er stjønnere end Musik; men den kan ikke godt styres uden Musik.

Man forlod nu denne Gjenstand og fremførte det Spørgsmaal: **Vor vi give vore Medlemmer Ret til at staa i hemmelige Selskaber?**

Hertil blev svaret et enstemmigt og bestemt Nej.

Det blev derpaa vedtaget at lade M. Larsen besørge **Konferensprotokollen, trykket** som sædvanlig.

Til raadgivende Brødre bleve M. Larsen, N. Larsen, E. Jensen, Chr. Larsen og L. Henriksen valgte.

Man besluttede derpaa atter at afholde **Konferens næste Aar**, hvilken forventedes at ville finde Sted enten i Dure eller i begge de aalborgske Menigheder.

Det blev besluttet, at B. Jensen skulde besøge Bornholm i Efteraaret og opholde sig der et Par Maaneder. Peter Sønder skulde jaa ogsaa i Efteraaret gjøre en Tur til Samsø og desuden til Thyen, Langeland og maasse Lolland. Br. Schmidt lovede at besøge Løgstør. — Desuden anmodedes Brødrene ogsaa om at tænke paa Thyholm, Frederikshavn og andre Steder.

Et Brev, som M. Larsen havde skrevet i Konferensens Navn til Menigheden i Vejle, blev læst og antaget.

Konferentien blev nu sluttet med en kort Tale af M. Larsen. Han jagde blandt Andet: Jeg er glad, at det er blevet foruindt os at afholde denne Konferens i den jetsmarkske Menighed. Herren velsigne dens Medlemmer og bevare dem i sin Naade! Han tildele dem sin rige Velsignelse og lønne dem for deres Kjærlighed imod os! Vi støde alle saa let an, og skulde jeg have saaret Nogen i disse Dage, saa beder jeg dem om at tilgive mig. Føvrigt skal Gud være takket, fordi han var iblandt os med sin Naade og lod os erfare, at vi ere én Familie i Kristus! Naatte vi alle finde Naade til at kæmpe og stride, saa at vi en Gang kunne arve Livets Krone! Gud hjælpe os dertil for Christi Skyld! Amen!

Der blev nu sluttet med et Par hjertelige Bønner af A. Dahlgren og M. Larsen.

